

Saji Ni Atse Yisees Ye Wəshieem Ke Wəshihile Kpee Nifeemə WoLo Le Mli

JULY 11-17

MLI 31 CMWIW CMUICYN
2 SAMUEL 20-21

“Yehowa Ji Nyəqəmə Ni Ye
Jalə Sane”

it-1 932 kk. 1

Gibeon

Gibeonbii lə tee nō aməhi shi ake manj afii ohai abo, eyə mli ake Manjtse Saul tsə ḥaa koni ekpātā aməhi. Shi Gibeonbii lə to amətsui shi aməmə koni Yehowa ahā efən ni afee ame lə aje kpo fənən. Ni Yehowa fee na-kai be ni David yeo nō lə; ehā hōmə ba afii etə. Be ni David bi Yehowa nii ni ena ake aye Gibeonibii lə alá yi sō lə, ebi ame ni amətsən nō ni esa ake afee ahā ame ni akəkpātā ame. Gibeonibii lə hā hetoo ye gbe ni ja nō ake, enə “jeee jwiətəi loo shika tsuru sane,” ejaa ke ye Mla lə naa lə, esaaa ake aheo kpo-tənō ko ye gbəməgbələ ko hewə. (4Mo 35: 30, 31) Ameyəse hu ake, aməbe hegbe ake ame diəntse aməbaagbe mō ko. No hewə lə, David tee nō ebibii ame saji aahu dani aməbi ni ejie Saul ‘bihii’ kpawo ehā ame. Eyə mli ake ekole Saul ji mō ni nyiə hie ni agbe Gibeonbii lə moŋ, shi akəni Biblia lə kəe Saul ke eshiabii lə fəe eye lá yi sō hewə lə, eeneyə efee ake, “ebihii” lə fata ehe ni agbe Gibeonbii lə loo aməfi esee. (2Sa 21:1-9) No hewə lə, kē agbe Saul bihii lə, no etsən ake aagbe bii ye amətsəməi ahe eshai hewə (5Mo 24: 16), shi moŋ aagbe ame ye ame diəntse aməhe eshai hewə, ni no ke mla ni kəe “ake wala ato wala najian” lə kpāa gbee.—5Mo 19:21.

JULY 18-24

MLI 31 CMWIW CMUICYN
2 SAMUEL 22

“Hā Yehowa Aye Abua Bo”
w10 6/1 26 kk. 4-6
“Obaaye Anəkwa”

Hā wəcsusu David wiemci lə ahe jogbaŋŋ wə-kwə. Abaanyə atsəcə Hebri wiemci ni atsəcə shishi ake ‘yeo anəkwa’ lə shishi hu ake, “jies cən cən cən ni tsakeee kpo.” Səcən ji nō ni hāa aye anəkwa. Yehowa jəcən cən cən mli eke ehe kretəcə msi ni yeo lə anəkwa lə.

Kadimə hu ake, anəkwayeli jeee henumci ko keke; anaa ye nifeemə mli. Yehowa **fee** nibii ehā David, ni no hā ena ake Yehowa yeo anəkwa. Ye bei ni David ke shihiləi ni mli wawai kpe lə amlı fəe lə, Yehowa ye lə anəkwa; ebu manjtse anəkwafo nəe he, ni etsəcə lə gbe. David hiə sə nō ni Yehowa fee ehā lə lə waa ni ewie ake, Yehowa jie lə ‘kəje ehenyelci lə fəe adən.’—2 Samuel 22:1.

Məni wəkasecə ye David wiemci nəe amlı? Yehowa tsakeee kəkəcə. (Yakobo 1:17) Ehi shi ye emlai ke shishitoo mlai lə anaa, ni eyəcə ewiemci nō be fəe be. David ḥma ye elalai lə eko mli ake: ‘Yehowa kwaŋ enəkwafoi lə.’—Lala 37:28.

JULY 25-31

MLI 31 CMWIW CMUICYN
2 SAMUEL 23-24

“Ani Ofəleshaa Le Hāa Nə Ko ḥmə
Bo?”
it-1 146
Arauna

Etamč nō ni Arauna ke ejmaagbeemčhe lē, tsinai, ke tsei ni akebaashā afōle lē hā David yaka, shi David ekpelerēe nō, eesumč ni ewo he nyomč moŋ. Sane ni yō 2 Samuel 24:24 lē hāa anaa akē, David hé ḥmaagbeemčhe lē ke tsinai lē jwiętei shekeli 50 (dōlai 110).

AUGUST 1-7

NYWI CMUČNY | MLI JWETRII | 1 MAJTSEMEL 1-2

“Ani Okaseč Nii Kejčč Otčomči Amlī?”

it-2 987 kk. 4

Solomon

Be ni Adonia ke mēi ni fata ehe ketsčč ḥjaa lē nu lala lē gbeemč ke bolomč ni maŋbi lē bo-łčč yē Gihon akē: “Maŋtse Solomon yi aná wala” lē, ametsui fā ni ameyiŋ futu ame, ni no hewo lē, amejo foi. Gihon ke he ni ameyoč lē teŋ jekēe tsō. Akēni Solomon etčč ehe owele be ni ebatsu maŋtse lē hewo lē, ehā ana akē toinjčle baahi emantsęyeli lē mli. Eji ḥjaa ni Adonia ke ewebii lē tsō lē ye omanye kule, Solomon wala baanyę aŋmee lē. Adonia yaba abo yē jamčhe lē, hewo lē, Solomon tsu ni ayamč lē keba. Solomon kēe Adonia akē egber lē, ja efee efōj. Ni ekeč lē akē eya eshīa.—1Ma 1:41-53.

it-1 49

Adonia

David gbele sēe lē, Adonia yana Bat-sheba ni ekōne eyiŋ koni eya Solomon ḥčč eyabi lē ni eke David sōčč ke ehefatalč ni atsēč lē Abishag lē ahā lē akē ena. Wiemč ni Adonia wie akē “miji mō ni esa akē maye maŋtse, ni Israel fēe miikpa gbe akē mi maye maŋtse” lē hāa wōnaa akē, enu he akē ashō hegbe ko ni ji eno lē keje edeŋ, eyē mli moŋ akē ekeč Nyomč jí mō ni kēhā Solomon. (1Ma 2:13-21) Eyē mli akē ekolē Adonia bi ni akē Abi-

shag ahā lē koni akēkpātā lē yē maŋtseyeli lē ni eje edeŋ lē hewo moŋ, shi etamč nō ni lololo lē eenu he akē lē esa akē eye maŋtse lē, ejaake yē blema Bokāgbebii lē akusum naa lē, mō ni yēc maŋtse sēe jí mō ni ḥčč ejamamēi ke ehemēi. (Oketo 2Sa 3:7 ke 16:21 lē he.) Nakai jí bō ni Solomon na Adonia nibimč ni ekētsō emami nō lē, ni no hewo lē efā ni agbe lē, ni Benaia yatsu famč lē he nii amrō nōjē.—1Ma 2:22-25.

AUGUST 15-21

NYWI CMUČNY | MLI JWETRII | 1 MAJTSEMEL 5-6

“Amēke Amēnijī Kē Amētsui Ma”

w11 2/1 15

Ani Ole?

Ale Lebanon tseneduru tsei lē akē ametsəč waa, ameyę feo, ni ameječ ḥma waa, ni agbene hu, kooloi bibii nyeeč aye. Enē tsōč akē, Solomon ke nibii ni hi fe feč ma sōleme shīa lē.

it-1 424

Tseneduru Tso

Tseneduru tsei babao ni akēbaatsu nii kēma sōleme shīa lē bi ni anā nitsulči akpei abo. Ejaake abaafolč tsei lē, akēbaaya Tiro loo Sidon ni yō Mediterenia ḥshō lē naa lē, abaafimoč tsei lē, ni akēbaatsč ḥshō lē hię, ekolē, ni akēya Yopa. No sēe lē, abaagbala keje ḥshō lē naa kēya Yerusalem. Kraŋmō ni Solomon ke Hiram kpaŋ lē hā anyę atsu ene.—1Ma 5:6-18; 2Kr 2:3-10.

it-2 1077 kk. 1

Sōleme Shīa

Be ni Solomon too nitsumč lē he gbejianoč lē, enyę hii 30,000 ni je Israel fēe lē aŋo kēhā nitsumč lē, ni etsūč ameteŋ 10,000 kēyaa Le-

banon daa nyccəj nō. Ameyayegə nyccəj kome yē Lebanon, ni amebayegə nyccjī enyē yē ameshīai. (1Ma 5:13, 14) Enyē “gbəi” 70,000 aŋ koni ametere jatsui, ni enyē ameten 80,000 hu aŋ koni ame hu amegbá tē. (1Ma 5:15; 9:20, 21; 2Kr 2:2) Solomon hala hii 550 ake ከኝዬትር, ni eeenyē efee ake, ehala hii 3,300 ake amessēkwtēbī. (1Ma 5:16; 9:22, 23) Etamō nō ni hii nēe aten 250 ji Israelbii, ni 3,600 ji “gbəi” ni ycc Israel.—2Kr 2:17, 18.

የድጂ ስማኤል ፕሮግራም

g 5/12 17, akrabatsa

Biblia ፕሮግራም ዘመን በአዲስ አበባ የኢትዮጵያ, Fā 1

BE HE AMANIĘBCI NI JA

Odaseyeli kome ni tscc ake be he amaniębcī ni ycc Biblia lē mli lē ja jogbañj lē yē 1 Maŋtsemei 6:1 lē. ስማኤል nēe tscc be ni Maŋtse Solomon je sōlemp shīa lē maa shishi yē Yerusalem. Jēmē kēe: “Yē afi ni ji 480 lē nō [afii muji 479] kēje be ni Israelbii lē shi Ejipt shikrəj lē nō, ni ji afi ni ji ejwē lē nō kēje be ni Solomon batso Israel nō maŋtse lē mli, yē Ziv nyccəj (ni ji nyccəj ni ji enyē) lē nō lē, Solomon bɔi Yehowa shīa lē maa.”

Be he amaniębcī ni ycc Biblia lē mli lē hāa wōnaa ake, afi 1034 D.ን.ብ. ji afi ni ji ejwē nō kēje be ni Solomon bɔi nōyeli lē. Kē wōkanne afii muji 479 kētee sēe lē, eke wō baayagbee afi 1513 D.ን.ብ., ni ji afi nō ni Israelbii lē shi Ejipt lē.

AUGUST 22-28

የዚህ ዓመት የሚገኘውን ደንብ |
1 MAŋTSEMEI 7

“ኞች እና አകුላ්ෂිንි የኝ አጭር የሚከተሉ ደንብ
Atscc Wō”

it-1 348

Boaz, II

Akčōble akulashinj enyē mamō Solomon sōlemp shīa ni ycc nyam lē ablanaa lē hīe. Awo nō ni ycc kooyigbe lē gbēi ake Boaz, ni eee-nyē efee ake eshishi ji, “Yē Hewalē Mli.” Awo akulashinj ni ycc wuoyigbe lē gbēi ake Yakin, ni eshishi ji, “Ehā [ni ji, Yehowa ahā] Ema Shi Shīnjj.” Enē hewō lē, kē mō ko hīe miikwe sōlemp shīa lē hīe ni eke gbēii enyē nēe tsa, ni ekane kēje ninejurā kētee abeku lē, shishinumō ni ebaanā ji, “[Yehowa] ahā [sōlemp shīa lē] ama shi shīnjj yē hewalē mli.”—1Ma 7:15-21.

የድጂ ስማኤል ፕሮግራም

it-1 263

Hejuu

Yehowa kpaab gbe ake mei ni jáa lē yē hetsemō ke krōŋkrōŋfeemō mli lē ahīe amēhe fale-fale. Wōnaa enē fañj yē gbējano ni eto ni ajá lē yē sōlemp buu lē mli, ke agbēnē hu, yē sōlemp shīa ni ama sēe mli lē hu mli. Be ni abaawō Aaron, ni sōmō ake Osɔfonukpa lē, ke ebihii lē osɔfoi lē, amēju amēhe dani amēwo osɔfoyeli atadei lē. (2Mo 29:4-9; 40:12-15; 3Mo 8:6, 7) Osɔfoi lē ke akčōble okpolu ni ma sōlemp buu lē kpo lē nō lē mli nu lē fō-fīlō amēniji ke amēnaji ahe, ni sēe mli lē, amēke dade tanki agbo ni atsēo lē ኃሽኑ ni ycc Solomon sōlemp shīa lē mli nu lē fee na-kai nōyeli. (2Mo 30:18-21; 40:30-32; 2Kr 4:2-6) Yē Kpatamō Gbi lē nō lē, osɔfonukpa lē juč ehe shii enyē. (3Mo 16:4, 23, 24) Esa ake mei ni yaŋmē abotia lē he kēhā Azazel lē ke mei ni ke afōle kooloi lē ke tsinayoo tsuru lē ni agbē lē yaa nsara lē sēe lē aju amēhe ni amēfō amētadei lē ahe dani amēku amēsēs kēba nsara lē mli.—3Mo 16:26-28; 4Mo 19:2-10.

AUGUST 29-SEPTEMBER 4

CMJU CYAN CMIEW MLI 31 |
1 MAJTSSEMEL 8

የድዕም ከማለይ ላይ ሁልጊዣ ፈጻሚያ

it-1 1060 kk. 4

ገዢ

Solomon, mō ni ma sōlemp shīa lē yē Yerusalem lē, wie ake “ገዢii, ገዢii ሁልጊዣ የገዢ po edaaa hāaa” Nyōjmo. (1Ma 8:27) Yehowa ji mō ni bō ገዢii lē, ni no hewā lē, enō kwo kwraa fe amē, ni “ekome too egbéi ji nō nō nō kwo ni anyeess ashe he. Egbojee lē nō kwo fe shikrōj ke ገዢ.” (La 148:13) Yehowa susan ገዢii lē ye gbe ni waaa kwraa nō tamō bō ni mō ko baanyē egbe edēj kesusu nii lē nōjē. (Yes 40:12) Solomon wiemōi nēs etsccā ake Nyōjmo bē he ko pōtēs ni eyō. Ni etsccā hu ake eyē he fēs he ke nō fēs nō mli. Wōnāa aotkwa sane nēs ye nō ni Solomon nōjē wie yē Yehowa he lē mli. Ekpa Yehowa fai ni enu etsujī lē asačlemp yē he ni eyō lē, he ni eyō ye ገዢii lē,’ ni ji, ገዢ he ni tūmōj bō nii lē yē lē.—1Ma 8:30, 39.